

Proiectul "Pregătirea pieței asigurărilor pentru aplicarea noului regim de supraveghere Solvency II"

România s-a angajat ca, de la 1 ianuarie 2016, să aplice noul set european de reguli unitare de prudențialitate aplicabile companiilor de asigurare și reasigurare, precum și instituțiilor mandatate să supravegheze aceste entități, sub "numele de cod" Solvency II.

Un adevărat test de maturitate pentru piața locală a asigurărilor, introducerea standardelor de capital Solvency II poate ridica o serie de provocări și pentru companii de pe piețe mai așezate, îndeosebi pentru cele de talie mică. Solvency II s-a impus așadar pe agenda ASF ca un proiect crucial în contextul obligației statutare de a asigura un cadru normativ adecvat condițiilor pieței și, mai mult ca oricând, prudent.

Având în vedere complexitatea acestui pachet de norme europene, o componentă esențială a proiectului o constituie faza de pregătire în vederea implementării, atât la nivelul societăților de asigurare, cât și în cadrul ASF, unde au fost organizate patru grupuri de lucru care gestionează un portofoliu complex de segmente de la transpunerea și interpretarea directivei europene, la analiza și prelucrarea legislației privind cerințele suplimentare de capital și raportările cantitative și calitative care vor cădea în sarcina asigurătorilor. Implicit, consultarea activă cu participanții la piață joacă un rol major în exercițiul de evaluare a impactului noilor reglementări, în testarea proceselor-cheie aferente și, în final, în crearea premiselor ca piața să fie capabilă să asimileze și să se conformeze noului set de reglementări. În acest context au fost puse bazele unor grupuri de lucru comune cu UNSAR – organizația profesională reprezentativă a industriei asigurărilor.

Activitatea desfășurată în cadrul proiectului Solvency II se realizează prin intermediul a patru grupuri de lucru: "Legislație și interpretare" - transpunerea și interpretarea directivelor europene Solvency II și Omnibus II (pachetul-suport pentru Solvency II); "Analize calitative" – analiza și prelucrarea legislației de nivel 2 referitoare la sistemul de guvernanță al companiilor de asigurători, ORSA (regulile de evaluare internă a riscului) și cerințele suplimentare de capital, precum și la ghidurile EIOPA (Autoritatea Europeană de Asigurări și Pensii Ocupaționale); "Analize cantitative" – prelucrarea datelor referitoare la formula standard și modelele interne de calcul al cerințelor de capital; "Raportări și IT" – raportările cantitative și calitative, precum și comentariile pe date.

Practic, ASF preia un demers de reglementare în totalitate european prin promovarea proiectului de lege privind transpunerea Directivei 138/2009 privind accesul la activitate și desfășurarea activității de asigurare și reasigurare, sub incidența căreia intră toți asigurătorii cu venituri din prime mai mari de 5 mil. euro, pentru restul fiind aplicabil regimul național de supraveghere stabilit de ASF.

În aplicarea și completarea Directivei Solvency II, la nivel european va fi emis un set de legislație de nivel 2, aplicabilă direct și care va include "actele delegate" publicate sub formă de Regulament, standardele tehnice de aplicare și standardele tehnice de reglementare. De asemenea, EIOPA va emite legislație de nivel 3, supusă principiului "comply or explain", sub forma unor ghiduri pe care ASF le va transpune în legislația națională secundară.

CE IMPLICĂ NOUL REGIM DE SOLVABILITATE SOLVENCY II

- Revizuirea de amploare a instrumentelor prudențiale de tip cantitativ
- Înăsprirea cerințelor privind calitatea managementului societăților de asigurare: noi reguli de prudență, sisteme de control intern eficiente, procese care să asigure gestionarea eficientă a riscurilor la care asigurătorii sunt sau pot fi expuși în desfășurarea activităților specifice
- Întărirea brațului de supraveghere al autorității și a capacității de intervenție, la nevoie, pentru remedierea abaterilor de la normă fie prin reducerea expunerii la riscuri a unui asigurător, fie prin solicitarea suplimentării temporare ori permanente a capitalului.

Pentru facilitarea implementării noilor reguli a fost demarat un efort dedicat creșterii standardelor de pregătire profesională atât la nivelul personalului ASF, în contextul trecerii de la analize bazate pe conformitate la evaluări ale riscurilor, cât și al responsabililor din societățile de asigurări – o altă arie de cooperare ASF – UNSAR.

Pachetul european Solvency II a fost și este supus în continuare dezbaterilor și, nu de puține ori, contestărilor din partea unor mari companii de asigurări, îndeosebi cerințelor de alocare de capital pentru anumite clase de expuneri. Nu în ultimul rând, industria europeană a asigurărilor s-ar putea confrunța cu o provocare distinctă generată de operarea pe termen mai lung într-un mediu financiar caracterizat prin rate ale dobânzilor extrem de joase.

Pe de altă parte, implementarea anumitor cerințe de capital din pachet se va face etapizat, astfel încât asigurătorii să le poată absorbi, eventual și pe seama modificării

modelelor de business, a restructurărilor și a măsurilor active de ameliorare a solvabilității. Nu sunt însă de neglijat obligațiile pe care societățile de asigurare le vor avea pe zona sistemelor de guvernare.

Așadar un demers amplu de reglementare merit să ridice standardele de prudențialitate în sectorul asigurărilor și să încurajeze dezvoltarea acestuia pe baze sustenabile și robuste, spre beneficiul asiguraților.

NOUTATEA-CHEIE DETERMINATĂ DE SOLVENCY II ÎN MATERIE DE SUPRAVEGHERE:

TRECEREA LA SUPRAVEGHEREA BAZATĂ PE RISCURI

Abordarea prospectivă în funcție de riscuri devine unica manieră de lucru în procesul de supraveghere, în contextul aplicării normelor Solvency II.

Principiul supravegherii pe bază de riscuri = autoritatea înțelege și anticipează riscurile pe care o societate de asigurare și le asumă și monitorizează activ maniera de gestionare a riscurilor respective.

Practic, lupa supraveghetorului se mută de la cercetarea aspectelor de conformitate, la analiza profilului de risc al entităților supravegheate prin prisma calității sistemelor de management al riscului și de guvernare corporativă, pe această nouă bază urmând să fie determinate cerințele minime de solvabilitate/lichiditate.